

Skogens kraft

Projektägare: LRF Sydost

Projektet utvecklade ett branschnätverk för skogliga mångbrukare där över 100 mångbrukare i Småland, på Öland och på Gotland kom samman, utbytte erfarenheter och tillsammans stärkte sina respektive produkt- och tjänsteutbud.

Det övergripande syftet var att öka möjligheterna för fler att bo, leva och verka på landsbygden för både kvinnor och män. Genom studiebesök, erfarenhetsträffar, kunskapsseminarier och workshops har såväl nya som befintliga entreprenörer, med skogen som bas, fått inspiration och ny kunskap. Projektet riktade sig primärt till mångbrukare med intresse att utveckla sin verksamhet kopplat till träförädling, jakt och fiske, turism och upplevelser, samt skogens mat.

Från idé till projekt

Magnus Hellgren, samordnare för Smålands skogs- och trästrategier på LRF Sydost tillika projektledare för Skogens kraft, berättar om projektets bakgrund:

– Redan 2008 gjorde LRF en undersökning om hur vanligt mångbruk var i Västra Götaland. Fokus var småskalig träförädling, så små sågverk och snickerier letades upp. En extrapolering av undersökningen angav att det finns många som håller på med träförädling av egen råvara, men att antalet sjunker när de aktiva blir för gamla. Undersökningen gjordes av Erik Hjärtfors som har personligt intresse i frågan. I arbetet med att ta fram en småländsk skogsstrategi prioriterades ett mål att stärka det lönsamma företagandet på skogsgården. I ett mer specifikt delmål skulle det skapas förutsättningar för en långsiktig organisering och utveckling av skogligt mångbruk. Under skogsstrategins första år 2018 gjorde Erik Hjärtfors och Kristina Lindelöf en förstudie om mångbruk som mynnade i ett förslag att genom ett projekt skapa ett nätverk.

[Här kan du ta del av förstudien om mångbruk.Pdf-dokument](#)

– När jag började som samordnare för strategierna i februari 2019 blev jag snabbt kontaktad av Erik. Vi hade ett initialt möte med Anna Werbitch Arnell som då var chef för LRF Syd. Det fanns ett stort engagemang och under flera följande möten utmejslade vi en projektidé om att stödja och organisera mångbrukare. Vi preciserade mångbruk som träförädling, besöksnäring, livsmedelsproduktion samt jakt och fiske. Vi visste att det fanns en grupp mångbrukare som skulle kunna utgöra kärnan, men vi behövde också utåtriktad verksamhet för att hitta "okända" mångbrukare. Våren 2019 hade ERUF- Småland och öarna en utlysning som vi insåg skulle kunna finansiera projektet. LRF tog utan tvekan på sig ansvaret som projektägare. Jag lyfte projektidén i Smålands regioner som tyckte det skulle vara en

bra insats i strategierna. Efter ett intensivt arbete med ansökan i augusti lämnades den in i början av september. I december samma år fick vi besked att den beviljats.

Vad hände sen?

- Fem "större" anläggningar inom besöksnäringen fann varandra under projektet genom bland annat en ERFA-grupp och samarbetar nu under namnet The Forest Hotels of Småland. Anläggningarna finns i samtliga län i Småland.
- Under Elmia Wood 2025 hade Skogens Kraft 2.0 och Föreningen Skogens mångbruk en monter där mångbruket i stort diskuterades och presenterades. Mångbrukare fanns också plats i montern och visade upp sina produkter och tjänster.
- Flera mångbrukare som lärde känna varandra under Skogens Kraft 1.0 säljer i dag sina produkter och tjänster åt varandra.
- Jag som projektledare för Skogens Kraft känner en stolthet över vad projektet åstadkom. Det blev ett väldigt lyckat projekt där nya mångbrukare föddes och befintliga mångbrukare utvecklades vidare. Vi lyckades också att få upp ögonen för mångbruket rent generellt. Mycket återstår fortfarande och det är glädjande att se att Skogens Kraft 2.0 nu har tagit vid där även Västra Götaland också är med. En stor utmaning i projektet var att pandemin som slog till i samband med projektstarten och som tvingade oss att tänka om och göra på ett annat sätt. Detta blev mer eller mindre en framgång senare då vi hittade nya sätt att genomföra våra aktiviteter på såväl digitalt som fysiskt. Det digitala gjorde att vi nådde en betydligt större målgrupp. Fysiska träffar genomfördes i mindre grupper utomhus som gav väldigt goda förutsättningar för det personliga kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Det har funnits en stor efterfrågan på en fortsättning av projektet.